

Відстань у три десятиліття не очистила Україну від проблем, які принесла Чорнобильська трагедія. «Арка», що будується над горезвісним четвертим реактором, аж ніяк не є гарантією його радіаційної безпеки. Сховище для ядерних відходів із трьох українських атомних станцій, яке планують спорудити в зоні відчуження, може призвести до чергового екологічного лиха. Тим часом чиновництво з роками стає все більш байдужим до постраждалих та ліквідаторів Чорнобильської аварії, яким доводиться боротися за належні їм пільги та права.

Вісім років тому почалося спорудження нового конфайнменту над четвертим блоком ЧАЕС — так званої «Арки». Ці роботи проводяться за рахунок коштів із Чорнобильського фонду «Укриття», який поповнюють 28 країн світу, а також за державні гроші. За останні роки ми не раз чули, що вартість цих робіт зростає (вже до 2 млрд євро), а терміни їх завершення переносяться. Тож не надто обнадійливою є і чергова обіцянка, озвучена головою ЧАЕС Ігорем Грамоткіним напередодні 30-річчя Чорнобильської трагедії, що нині «Арка» готова на 90% і її будівництво завершиться до кінця 2016 року.

«Арка» довжиною 150 метрів, заввишки 108 метрів і завширшки 257 метрів має стати своєрідною «парасолькою» для старого бетонного «Саркофага».

«Ця споруда лише захищатиме його від атмосферного впливу, а також запобігатиме розповсюдженню радіоактивного пилу. Адже «Саркофаг» руйнується, на ньому постійно з'являються тріщини, через які потрапляє дощ та сніг, що вимивають радіоактивні відходи», — розповідає «ВВ» виконавчий директор Національного екологічного центру Юрій Урбанський.

Вчені зазначають, що якщо до реактора потрапить вода, то за певного скупчення ядерних сполук може розпочатися ланцюгова реакція — і тоді навіть можливий черговий ядерний вибух.

Однак «Арка», за словами Урбанського, не вирішує питання радіаційної безпеки четвертого блоку ЧАЕС. Всередині бетонного «Саркофага», як припускають вчені, лежить 180–200 тонн урану, цезію, плутонію. Потужність гамма-випромінювання перевищує 3,4 тис. рентгенів за годину, що несумісно з життям. (Для людини за 70 років безпечно набрати дозу до 35 бер — це біологічний еквівалент рентгена.) Ніхто не знає достеменно, які процеси відбуваються всередині реактора, адже дослідження паливних мас, які проводилися у 1990-х роках, припинені. Зрозуміло, що ядерні сполуки руйнуються і утворюється радіаційний пил, проте його хімічний склад невідомий. Тобто зараз це такий собі чорний ящик, який несе смертельну небезпеку.

Невирішеною залишається головна проблема: як вилучити ядерне паливо, яке залишається під зруйнованим четвертим реактором? Зрозуміло, що вирішення цього питання стане можливим лише за участі світового співтовариства, зокрема фінансових донорів. За попередніми оцінками експертів, на це знадобиться щонайменше 10 млрд доларів.

(Закінчення на стор. 7)

ВСЕУКРАИНСКАЯ ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

НАШ АДРЕС В ИНТЕРНЕТЕ: GAZETA.VV.COM

Рекомендованная цена
2 грн 30 коп.

Надія на обмін

Місяць тому українській льотчиці Надії Савченко в російському Донецьку винесли вирок. Тоді багато хто говорив, що цей момент буде вирішальним, і вже незабаром бранка повернеться в Україну. Проте поки що тривають великі політичні торги. Чим вони завершаться, достеменно не може спрогнозувати ніхто.

Минулого тижня військовослужбовців ГРУ Генштабу ЗС РФ Євгена Єрофєєва та Олександра Александрова засудили до 14 років позбавлення волі. Зокрема, судді дійшли висновку про обґрунтованість пред'явлення Александрову та Єрофєєву звинувачень у сприянні терористичній діяльності, здійсненні теракту і веденні агресивної війни. Водночас адвокати не подаватимуть апеляції. Отже, офіційно вже можна говорити про обмін.

У цьому контексті інтригуючою є заява спікера Ради Федерації Валентини Матвієнко, яка зазначила, що у російській сторони є політична воля для обміну Надії Савченко на росіян Олександра Александрова і Євгена Єрофєєва.

«Наразі обговорюється правова формула такого можливого обміну, я його не виключаю», — сказала вона.

Тим часом адвокат Савченко Микола Полозов в одному з інтерв'ю повідомив, що питання звільнення його підзахисної уже вирішене. Проте процедура обміну може затягнутися.

«З огляду на заяви офіційних осіб — президента Путіна, спікера Ради Федерації Матвієнко, політично питання вирішене. Наразі найголовнішим є те, коли звільнять Надію Вікторівну: чи буде російська бюрократія чинити якісь перешкоди, чи все станеться доволі швидко, чи затягнеться на кілька місяців, рік, як то зазвичай відбувається за подібної процедури щодо видачі згідно з Конвенцією (Ради Європи про передачу засуджених осіб. — Ред.)», — сказав він.

Проте обговорення прямого обміну на російських ГРУшників, на думку Полозова, — лише ширма. За його словами, передусім Путін зацікавлений у послабленні санкцій взамін Савченко. Мабуть, саме тому повернення української льотчиці в Україну гальмується, адже остаточних домовленостей ще немає. Не для того в Кремлі так довго розігрували судовий процес, аби так просто віддати українку.

Попри те, минулого тижня Парламентська асамблея Ради Європи прийняла резолюцію із закликом звільнити українців, які незаконно утримуються у РФ за політично мотивованими звинуваченнями. Асамблея звернулася також до всіх держав — членів Ради Європи із пропозицією застосувати цілеспрямовані санкції (зокрема, заборону на поїздки і заморожування рахунків) стосовно осіб, причетних до викрадення, незаконного затримання, несправедливого судового розгляду і засудження Савченко, якщо тільки її не звільнять без зволікань.

Резолюція вітає у цьому зв'язку нещодавне прийняття Литвою «списку Савченко», до якого внесено 46 осіб, причетних до її справи. Таких самих заходів бажано вжити і щодо справ інших українських полонених, які утримуються в Росії за сфабрикованими звинуваченнями.

Цей документ надзвичайно важливий, проте носить лише рекомендаційний характер. Та якщо країни — члени Ради Європи почують цей меседж, то Росія не матиме іншого вибору, аніж звільнити українських бранців. Тож поки чекаємо.

Микола БИКОВ

В'язні Кремля

В офіційних доповідях та резолюціях здебільшого згадуються лише кілька прізвищ наших громадян, які стали заручниками режиму Путіна. Проте нині за ґратами на території Росії та в окупованому Криму перебувають 28 українців, яких переслідують за політичними мотивами. Саме такі дані наводить координатор громадської ініціативи «Євромайдан-SOS» Олександра Матвійчук.

Переважно їх «призначають» — Савченко, Сенцов, Кольченко, «Євромайдан-SOS» розпочав кампанію LetMyPeopleGo. На нашу нинішні в'язні не обов'язково мали активну проукраїнську позицію, брали участь у мирних акціях чи їх організували. Інколи жертвами режиму стають випадкові люди.

«Ми відстежуємо справи українців, яких переслідують за політичними мотивами в РФ та Криму. Нині, за нашими даними, таких 28, із них 15 — на півострові. Стверджувати, що це остаточний список, ми не можемо. Водночас намагаємося вивчити їхні справи настільки, наскільки це можливо: спілкуємося з адвокатами, рідними, досліджуємо матеріали. І маємо підстави заявляти, що у кожній із цих справ наявна значна кількість процесуальних правопорушень. А деякі обвинувачення просто грубо

— Савченко, Сенцов, Кольченко, «Євромайдан-SOS» розпочав кампанію LetMyPeopleGo. На нашу думку, допомоги варті усі без винятку переслідувані українці, незалежно від їхньої мужності, героїства чи публічної активності.

У нашому списку є різні люди. Наприклад, 73-річний пенсіонер Юрій Солошенко, який їхав до Москви у справах, там був затриманий і обвинувачений за шпигунство на користь України. Його засудили до 6 років ув'язнення. Уже за ґратами в нього діагностували рак. Тож для нього такий термін — фактично смертний вирок», — розповідає Олександра Матвійчук.

Наступний випадок: директор гімназії іноземних мов у Криму Юрій Ільченко на своїй сторінці в одній із соціальних мереж написав пост, у якому розкритикував

дьянам про хунту та українців, які їздять до них та планують теракти. Отож, ніхто з пересічних українців не застрахований», — говорить координатор громадської ініціативи «Євромайдан-SOS».

Також Олександра розповідає, що в переважній більшості випадків люди, які були заарештовані, піддавалися катуванню і жорсткому поводженню. І деякі справи зі списку LetMyPeopleGo будуть скеровані до ЄСПЛ.

«Зокрема, до Європейського суду поскаржилися фігуранти так званої «чеченської справи» — Станіслав Клих та Микола Карпюк. Останній докладно описує, як його били, заганяли голки під нігті, катували струмом, щоб вибити зізнання. До речі, він погодився підписати обвинувальний акт тоді, коли йому сказали, що приведуть його дружинну й дитину і вчинять те саме з ними. Він мусив зносити усі тортури, та не витримав психологічного тиску.

На фотографії Станіслава Клиха можна побачити сліди на зап'ястках, адже його підвішували. Насправді це дуже драматична історія: він втратив психічне здоров'я й нині перебуває у неадекватному стані», — пояснює Олександра Матвійчук.

Усі ми пам'ятаємо історію із недопуском українських лікарів до Надії Савченко. Проте її ім'я відоме на весь світ, і суспільний розголос хоч якось допомагає: медиків з України таки не пустили, проте російські лікарі стежать за її станом. Чого не можна сказати про інших бранців. Наприклад, Геннадій Афанасьєв під час етапування підхопив хворобу, яка на початках доволі легко лікується. Але впродовж кількох тижнів не отримував жодної медичної допомоги. Зрештою в нього запідозрили зараження крові. Дякувати богу, цей діагноз не підтвердився.

До всіх тортур фізичних та моральних можна додати тримання політв'язнів в ізоляції. За словами Олександри Матвійчук, на етапі досудового розслідування це — постійна практика, й до більшості ув'язнених ускладнений доступ. До бранців не пускають консулів, адвокатів, рідних.

Та найбільша проблема з кримчанами: їх автоматично визнано російськими громадянами. Тож РФ відмовляє у доступі до них українських представників. Водночас на півострові немає і не може бути українського консульства, адже це — невід'ємна територія України.

Українці, яких переслідують за політичними мотивами

КРИМ:

1. Ахтем Чийгоз
2. Мустафа Дегерменджи
3. Алі Асанов
4. Юрій Ільченко
5. Руслан Зейтуллаєв
6. Нурі Прімов
7. Рустем Ваїтов
8. Ферат Сайфуллаєв
9. Емір Усеїн Куку
10. Вадим Сірук
11. Муслім Алієв
12. Енвер Бекіров
13. Арсен Джемпаров
14. Рефат Алімов
15. Андрій Коломієць

РФ:

1. Надія Савченко
2. Сергій Литвинов
3. Олег Сенцов
4. Олександр Кольченко
5. Олексій Чирній
6. Геннадій Афанасьєв
7. Микола Карпюк
8. Станіслав Клих
9. Олександр Костенко
10. Юрій Солошенко
11. Валентин Вигівський
12. Хайсер Джемільєв
13. Віктор Шур

«Ми всі розуміємо, що вирішення проблеми визволення українців знаходиться не в правовій площині. Адже якщо керуватися нормами права, то всіх цих людей не мали права заарештовувати. Вирішення треба шукати в політичній площині: політв'язнів звільнять тоді, коли міжнародна спільнота здійснить на РФ належний тиск.

Нині серед бранців Росії є такі, про яких майже ніхто не знає. Наприклад, кримський татарин, батько чотирьох дітей Алі Асанов. Тож якщо ми бажаємо їхнього звільнення — маємо зробити їх імена публічними. Вони мусять проговорюватися на засіданнях міжнародних органів. Щоб після офіційних розмов можна було перейти до неофіційних перемовин: між ЄС і РФ, США та РФ», — підсумовує правозахисниця.

Анна СПІВАК

НИНІ СЕРЕД БРАНЦІВ РОСІЇ Є ТАКІ, ПРО ЯКИХ МАЙЖЕ НІХТО НЕ ЗНАЄ. НАПРИКЛАД, КРИМСЬКИЙ ТАТАРИН, БАТЬКО ЧОТИРЬОХ ДІТЕЙ АЛІ АСАНОВ. ТОЖ ЯКЩО МИ БАЖАЄМО ЇХНЬОГО ЗВІЛЬНЕННЯ — МАЄМО ЗРОБИТИ ЇХ ІМЕНА ПУБЛІЧНИМИ

сфабриковані. Навіть не потрібно бути юристом, щоб це зрозуміти, — настільки вони абсурдні», — пояснює Олександра Матвійчук.

Ось один із прикладів: 29-річного Олександра Костенка окупаційна влада Криму звинуватила в тому, що під час Євромайдану в Києві він кинув камінь у співробітника правоохоронних органів. Сторона обвинувачення як доказ надала свідчення анонімного очевидця, який нібито все бачив на власні очі! За це суд покарав «майданівця» до 4 років та 2 місяців ув'язнення, після апеляції термін зменшили до 3 років та 11 місяців!

Безперечно, у РФ не було правових підстав втручатися у внутрішні справи України. Зрештою, подібний вчинок не заслуговує такого суворого покарання.

«У 2015 році, коли ми побачили, що в резолюціях міжнародних органів переважно згадуються лише три прізвища

анексію Криму. За це був обвинувачений у публічних закликах до сепаратизму, за що в РФ можна посадити на 4 роки.

За словами правозахисниці, ці та інші факти свідчать про те, що фактично будь-яка людина може стати жертвою політично мотивованих переслідувань. Навіть якщо вона не має активної проукраїнської позиції. Прикладом цього є справа Сергія Литвинова.

«Він — простий селянин із села Комишне Станично-Луганського району Луганської області, дуже далекий від подій на своїй малій батьківщині. Припускаю, що він навіть мав проросійські погляди. Та під час поїздки до Росії Литвинова затримали й звинуватили в геноциді російськомовного населення на сході України. Насправді його обрали як жертву, як інструмент інформаційної війни, яку веде РФ проти нашої країни. Адже їм потрібно розповідати своїм грома-

Верховна Рада вже понад рік не може ухвалити закон про ТСК, який би розширив повноваження комісії, зробивши її дієвим органом парламентського контролю.

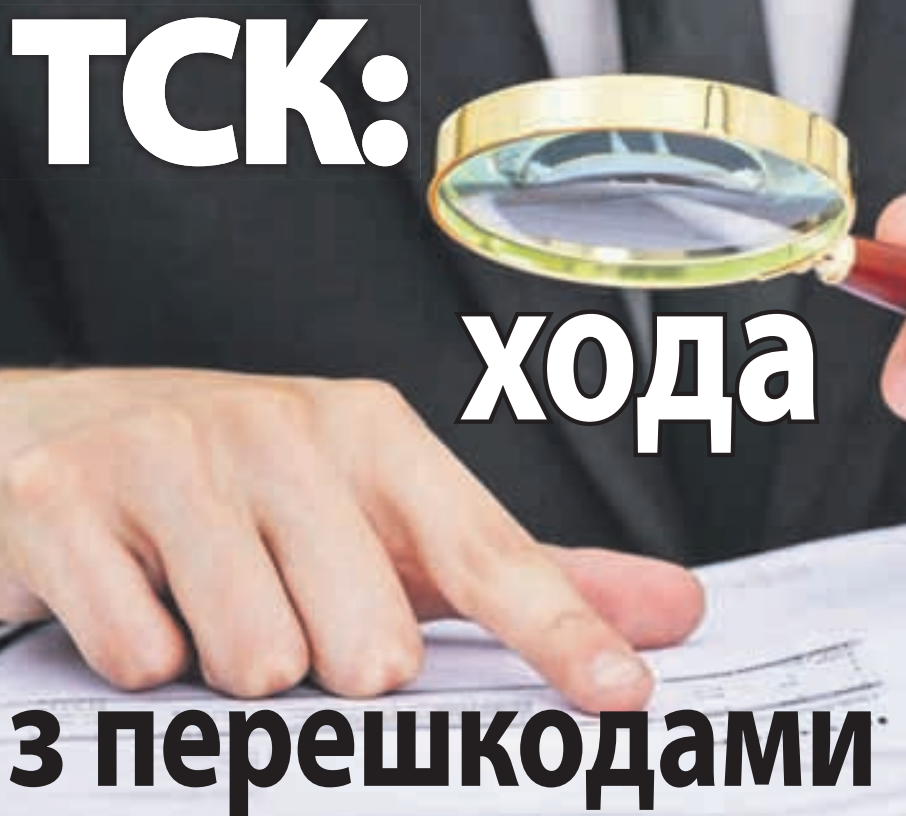
Минулого тижня на засіданні погоджувальної ради фракція «Батьківщина» на полягла на негайному ухваленні закону про тимчасові слідчі комісії та створенні ТСК щодо розслідування діяльності уряду колишнього прем'єр-міністра Арсенія Яценюка.

«Не можна передавати справи новому уряду, не підбивши підсумки роботи попереднього. Контрольна функція парламенту, закріплена Конституцією, хоча б один раз має бути реалізована. Ми пропонуємо створити тимчасову слідчу комісію, яка проаналізує використання бюджетних коштів урядом Яценюка за весь період його роботи прем'єр-міністром. А також потрібно проаналізувати, як використовувалися кошти державних монополій та державних корпорацій, таких як «Нафтогаз» та «Енергоатом», щодо якого вже порушена процедура банкрутства», — наголосила лідер фракції Юлія Тимошенко.

Політик нагадала, що свого часу її діяльність на посаді голови уряду розслідувала Януковичем та його оточенням, але за всього їхнього бажання не вдалося знайти жодного порушення.

«Сподіваюся, що така ТСК буде створена, і ми примусимо сотні мільярдів грошей, корупційно вкрадених після революції, повернути в бюджет», — сказала вона.

Проте представники БПП, «Народного фронту» і Опозиційного блоку відмовля-

двома статтями Регламенту ВР. Оскільки, згідно з ними, висновки слідчих комісій не є обов'язковими для виконання судовими структурами. Тож проблемне питання піднімають, обговорюють, але не більше, аби не допустити можливості наслідків для винуватців», — пояснив Юрій Войтенко.

Натомість законопроект №1098 розширює повноваження тимчасових слідчих

«їх зобов'язують взаємодіяти зі слідчими комісіями. А їм це не потрібно — вони хочуть бути монополістами в розслідувальній діяльності», — пояснив він.

На його думку, допоки існує потужне ручне управління Генпрокуратурою, ніхто з депутатів урядової більшості не голосуватиме за такий закон про тимчасові слідчі комісії. Отож, шансів на прийняття цього документа вкрай мало.

Юрій Войтенко своєю чергою зазначив, що депутати не зацікавлені в ухваленні законопроектів про ТСК, бо «він перешкоджає їхньому спокійному перебуванню на засиджених місцях». Парламентарі, так само, як з питанням депутатської недоторканності, намагатимуться затягнути процес настільки, щоб суспільство взагалі про це забуло.

«Рубати гілку, на якій сам сидиш, не вигідно. Будь-які люди, які приходять до влади, пручатимуться тому, щоб їх повноваження обмежувалися. Тобто система балансу влади в Україні ефективно не працює, хоча й прописана в Конституції. Кожна влада прагне бути абсолютною, але для суспільства, яке стає демократичним, це неприпустимо. І така умова мусить враховуватися», — констатував політолог.

А Віктор Небоженко наголосив, що в розвинутих демократичних країнах ТСК перетворилися на дієві парламентські ін-

«БАТЬКІВЩИНА» ПРОПОНУЄ СТВОРИТИ ТИМЧАСОВУ СЛІДЧУ КОМІСІЮ, ЯКА ПРОАНАЛІЗУЄ ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ УРЯДОМ ЯЦЕНЮКА ЗА ВЕСЬ ПЕРІОД ЙОГО РОБОТИ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРОМ

ються надавати кандидатури своїх представників до складу такої тимчасової слідчої комісії.

Директор соціологічної служби «Український барометр» Віктор Небоженко в коментарі «ВВ» висловив сумнів, що ТСК буде створена.

«Адже дві найбільші фракції парламенту, які контролюють ще близько 50 депутатів, цього не допустять», — констатував він, додавши, що розслідування дій уряду Яценюка стало б засторогою для його наступників. Звісно, такої долі не захоче жоден уряд.

Політолог Юрій Войтенко в коментарі «ВВ» назвав природною відмовою коаліції створювати ТСК щодо цього питання.

«Висновки ТСК — це колективне звинувачення. Коаліціанти бояться, що це може дати тріщину всередині об'єднання. Небажання брати участь у звинувачуванні попередників, багато з яких залишилися при владі, є природною реакцією», — додав він.

Політолог вважає, що депутатам вигідно затягувати голосування за законопроект №1098 від 28.11.2014 року «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», авторами якого є депутати від «Батьківщини» та «Самопоміч». Співавтором документа також є чинний спікер парламенту Андрій Парубій. Але минулого тижня доопрацьований законопроект так і не з'явився на порядку денному. І, очевидно, ще довго не з'явиться.

«Депутати воліють створювати ТСК, керуючись конституційним положенням та

комісії. І хоча висновки і пропозиції ТСК не будуть вирішальними для слідства й суду, комісії могли б допомагати слідчим органам із доказовою базою. Наприклад, особа, яка дає слідчій комісії пояснення чи показання як свідок, у разі необхідності зобов'язана викласти їх у письмовій формі. Ці документи додаються до протоколу засідання комісії. І якщо раніше посадовці часто нехтували викликами ТСК для на-

дання пояснень, то після ухвалення законопроектів це стане неможливим. Бо якщо запрошена особа не з'явиться без поважної причини, до неї може бути застосований привід, який забезпечується органами внутрішніх справ.

Віктор Небоженко вважає, що проти розширення повноважень ТСК виступатимуть також правоохоронні та слідчі органи.

ВИСНОВКИ ТСК — ЦЕ КОЛЕКТИВНЕ ЗВИНУВАЧЕННЯ. КОАЛІЦІАНТИ БОЯТЬСЯ, ЩО ЦЕ МОЖЕ ДАТИ ТРІЩИНУ ВСЕРЕДИНІ ОБ'ЄДНАННЯ. НЕБАЖАННЯ БРАТИ УЧАСТЬ У ЗВИНУВАЧУВАННІ ПОПЕРЕДНИКІВ, БАГАТО З ЯКИХ ЗАЛИШИЛИСЯ ПРИ ВЛАДІ, Є ПРИРОДНОЮ РЕАКЦІЄЮ

струменти для виявлення політичних злочинів тільки після того, як сформувалася потужна традиція журналістських розслідувань.

«Відтак чиновники і депутати стали воліти розібратися всередині, ніж виносити скандали назовні», — підсумував він.

Арина МАРТОВА

Рахункова палата чекає на оновлення

Рахункова палата є важливим інструментом боротьби з корупцією у сфері використання публічних коштів. Оновлений закон «Про Рахункову палату» набрав чинності ще наприкінці минулого літа, але контролюючий орган досі працює у старому складі. Тому одним із нагальних питань для Ради є ухвалення нового складу палати, очолювати яку має представник демократичної опозиції.

Нагадаємо, Рахункова палата від імені Верховної Ради України здійснює контроль за надходженням коштів до державного бюджету України та їх використанням. Одним із досягнень закону «Про Рахункову палату» є конкурсна процедура відбору всіх дев'яти її членів включно з головою. Восени 2015 року парламентський комітет з питань бюджету за участі представників громадськості (зокрема, неурядова організація «Реанімаційний пакет реформ») спільно з Центром політичних студій та аналітики, користуючись відкритими джерелами, зробили експертний аналіз біографій кожного з кандидатів) провели відкриті співбесіди з 67 кандидатами, які подали документи.

Конкурсна комісія відзначила доволі високий рівень кандидатів. Так, 20 претендентів працювали в системі Рахункової палати, інші є вихідцями з юридичного бізнесу, банківської сфери та науки.

Згідно з даними комісії, у палаті воліють працювати чоловіки: 66% кандидатів є представниками сильної статі. Дуже цікавою є вікова статистика: найбільше претендентів (34%) у віковому сегменті 50–59 років. Претендентів у віці 30–39 років та 40–49 років по 30%. І лише 6% пошукувачів старші за 60.

За підсумками конкурсів профільний комітет ВР рекомендує Раді 30 кандидатів на посади членів Рахункової палати. Але парламентська криза завадила цьому рішенню.

«У Єврокомісії б'ють на сполох. У листі голови Представництва ЄС в Україні Яна Томбінського до спікера ВР зазначається, що ЄК підтримує схвалений парламентом закон і сприймає його позитивно. Європейські експерти і Єврокомісія вважають, що ми розробили найкращий в Європі законопроект. Водночас вони дивуються, що досі не сформований новий склад Рахункової палати за цим законом», — розповів член бюджетного комітету ВР, народний депутат («Батьківщина») Іван Крулько.

За його словами, Рахункова палата повинна стати дієвим органом парламентського контролю за доходами та видатками державного бюджету. Але це можливо лише тоді, коли її очолить представник демократичної опозиції.

«Так, серед тих кандидатур, які рекомендував бюджетний комітет, є член фракції «Батьківщина» пані Кужель, котра є визнаним в Україні фахівцем із питань аудиту. Вона була би дуже сильним головою Рахункової палати! «Батьківщина» підтримуватиме саме цю кандидатуру», — підсумував Крулько.

Олександр АЛЬОНОВ

Фракція «Батьківщина» наполягатиме на ухваленні пакету документів щодо деофшоризації попри опір депутатів із провладних фракцій, членів комітету з питань податкової та митної політики. Законопроекти №4380 «Про податковий суверенітет України та офшорні компанії» і №4381 «Про внесення змін до Податкового кодексу України» були розроблені за участю депутатів від «Батьківщини» й міжнародних експертів з урахуванням досвіду ключових країн світу, яким вдалося впоратися з проблемою ухилення від сплати податків через офшори. Прийняття цих документів дозволить закрити «офшорні діри» для українських резидентів та збільшити дохідну частину державного бюджету.

Але комітет з питань податкової та митної політики 20 квітня заблокував розгляд запропонованих фракцією «Батьківщина» законопроектів №4380 і №4381. Голова комітету Ніна Южаніна відмовилася вносити їх на розгляд, заявивши, що для цього буде створено окрему робочу групу. Якби розгляд документів у комітеті відбувся, уже 21 квітня їх можна було поставити на голосування в першому читанні у Верховній Раді

літична воля, треба розглядати запропоновані законопроекти, а не вживати «косметичних» заходів і вдавати, ніби офшори знищені. Ми будемо боротися, щоб у цій сфері українцям в черговий раз не запропонували профанацію».

Нагадаємо, український президент став одним із фігурантів офшорного скандалу, який виник внаслідок оприлюднення результатів розслідування, проведеного Центром дослідження корупції та

По-друге, вони дозволяють уникнути використання офшорних компаній задля ухилення від оподаткування чи незаконного виведення капіталів за кордон резидентами України (зокрема ключовими політичними особами). Так, пропонується застосовувати правило «консолідації оподатковуваних доходів», яке гарно працює у США, Канаді, Японії.

«Цей метод передбачає, що всі доходи, які ви отримали і в нашій, і

ром та державою у питаннях закупівель, приватизації тощо і нині є відверто корупційними.

Окрім того, законопроект передбачає ратифікацію міжнародного договору Fatca, що дозволить здійснювати ретельний моніторинг рахунків, відкритих резидентами України в усіх офшорних зонах світу. До речі, в документах вказано повний перелік світових низькоподаткових (безподаткових) юрисдикцій.

Юлія Тимошенко підкреслила, що прийняття цих документів дозволить повернути в дохідну частину державного бюджету 68 млрд грн (таку суму коштів країна недоотримала торік через використання офшорів).

«Ці кошти можна було б спрямувати на індексацію зарплат і пенсій, виплати науковцям, чорнобильцям, афганцям, дітям війни і новонародженим. Ми хочемо, щоб це питання не блокувалося і щоб у бюджеті були кошти на соціальні програми», — підкреслила лідер «Батьківщини».

Сергій Терехін додає, що внаслідок ухвалення закону про деоф-

України, «адже підприємствам має бути вигідно працювати в нашій країні, а не виводити кошти в податкові гавані по всьому світу».

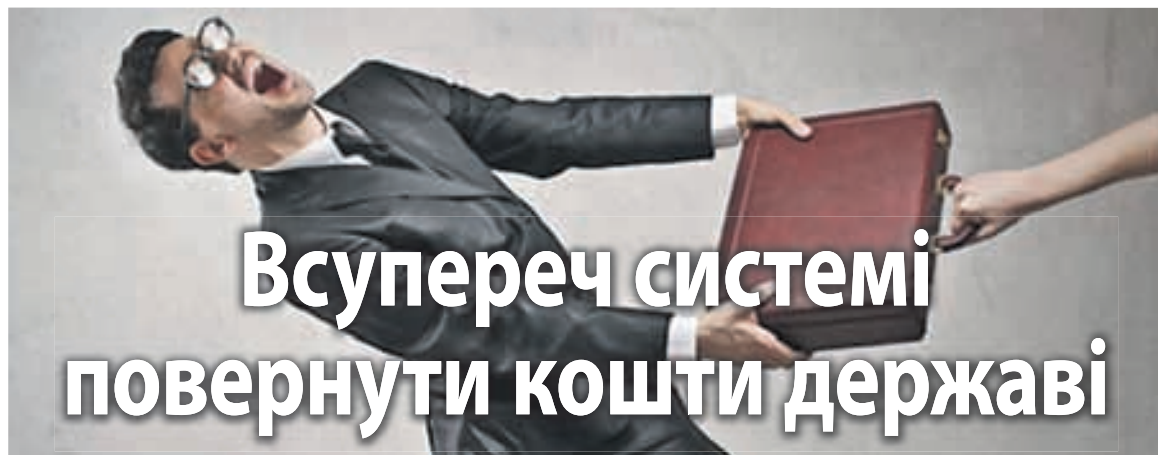
«Доопрацювання змін до Податкового кодексу, ліквідація багатьох непотрібних податків і водночас деофшоризація зможуть закрити питання наповнення бюджету, — переконана Юлія Тимошенко. — І це той професійний підхід, який виведе Україну в лідери серед країн із правильно побудованою податковою системою, усуне тіньову сферу».

Експерт «Реанімаційного пакету реформ» Володимир Дубровський відзначив у коментарі «ВВ», що в Україні насамперед потрібно скоротити всі види «прямих» податків (такі, що стягуються державою з доходів або майна платника податків), зокрема на заробітну плату.

«Адже їх дуже легко приховати та вивести в офшори. Загалом треба скасувати складні, багатоплатні податки, які завжди провокують до виведення їх у тінь. Потрібно змінити підхід до оподаткування, щоб, з одного боку, від державного збору неможливо було ухилитися, з іншого — щоб норми законодавства не можна було по-різному застосовувати до різних платників. Тобто необхідно змінити ситуацію, за якої податковий інспектор на власний розсуд вирішує, хто і скільки мусить платити. Важливо налагодити автоматичне адміністрування ПДВ», — зазначає Дубровський.

Юлія Тимошенко резюмувала, що фракція «Батьківщина» спільно з іншими представниками демократичної опозиції наполягатиме, щоб в Україні діяли ефективні закони щодо деофшоризації.

«Але буде дуже велика боротьба навколо їх ухвалення. І спроба їх дискредитувати є першим кроком команди президента до збереження офшорів. Однак цього зробити не вдасться, бо сьогодні

ЗАКОНОПРОЕКТИ №4380 І №4381 ДОЗВОЛЯЮТЬ УНИКНУТИ ВИКОРИСТАННЯ ОФШОРНИХ КОМПАНІЙ ЗАДЛЯ УХИЛЕННЯ ВІД ОПОДАТКУВАННЯ ЧИ НЕЗАКОННОГО ВИВЕДЕННЯ КАПІТАЛІВ ЗА КОРДОН РЕЗИДЕНТАМИ УКРАЇНИ (ЗОКРЕМА КЛЮЧОВИМИ ПОЛІТИЧНИМИ ОСОБАМИ)

і продовжити роботу, щоб найближчим часом вирішити питання бюджетних втрат через відмивання тіншових коштів.

За словами голови партії «Батьківщина» Юлії Тимошенко, спроби представників влади обійти високпрофесійні документи щодо деофшоризації доводять, що «вони є справді дієвими та закриють не лише офшори, а й сіліні трасти. У разі ухвалення вони зруйнують корупційні інтереси всієї кланової верхівки України».

«Саме тому пані Южаніна на засіданні комітету намагалася дискредитувати ці законопроекти. Дуже шкода, що абсолютна більшість депутатів у парламенті сьогодні представлені кланами — це «Народний фронт», Блок Петра Порошенка і залишки Партії регіонів, які на податковому комітеті синхронно виступили за те, щоб ці закони поховати. Це свідчить про одне: державна верхівка разом із кланами не хоче закривати питання ухилення сплати податків через офшори. Ось так вони працюють в інтересах людей», — підкреслила Юлія Тимошенко.

Зазначимо, своєю чергою низку кроків щодо деофшоризації в Україні ініціював президент. Зокрема, 18 квітня Петро Порошенко провів робочу нараду з представниками уряду, парламенту і фіскальних органів щодо розробки законодавчих пропозицій у цій сфері.

«Але всім зрозуміло, що у президента є конфлікт інтересів: його бізнес знаходиться в офшорах. Як йому з цим боротися і приймати закони, які реально закривають офшори, якщо він сам заробляє там гроші? — пояснює лідер партії «Батьківщина». — Якщо у нас є по-

організованої злочинності. Згідно з даними цієї міжнародної організації, Порошенко заснував три офшорні компанії з управління активами, зокрема кондитерською корпорацією Roshen, але не вніс

відомості про це до своїх майнових декларацій.

Водночас, як підкреслила Юлія Тимошенко, законопроекти №4380 і №4381 — це фундаментальна робота висококласних фахівців упродовж багатьох місяців. Вони базуються на 17 міжнародних антиофшорних актах, а інтерпретовані в них норми успішно діють у багатьох розвинутих країнах світу, зокрема Великобританії та Німеччині.

Як розповів «ВВ» народний депутат II—VII скликань Сергій Терехін, ці документи мають дві мети. По-перше, вони визначають зміст податкового суверенітету України та інших країн. Це унеможливило у майбутньому виведення з-під української юрисдикції вирішення податкових суперечок, як це було здійснено, наприклад, при ратифікації договору про приєднання України до Єдиного економічного простору.

в інших країнах, необхідно оподаткувати за ставкою, встановленою в Україні», — пояснює Терехін.

Зпроваджується також правило так званої економічної дискримінації компаній, інкорпорованих

ДООПРАЦЮВАННЯ ЗМІН ДО ПОДАТКОВОГО КОДЕКСУ, ЛІКВІДАЦІЯ БАГАТЬОХ НЕПОТРІБНИХ ПОДАТКІВ І ВОДНОЧАС ДЕОФШОРИЗАЦІЯ ЗМОЖУТЬ ЗАКРИТИ ПИТАННЯ НАПОВНЕННЯ БЮДЖЕТУ. І ЦЕ ТОЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ПІДХІД, ЯКИЙ ВИВЕДЕ УКРАЇНУ В ЛІДЕРИ СЕРЕД КРАЇН ІЗ ПРАВИЛЬНО ПОБУДОВАНОЮ ПОДАТКОВОЮ СИСТЕМОЮ, УСУНЕ ТІНЬОВУ СФЕРУ

в офшорних зонах. А «офшорне мито» робить неконкурентною участь офшорної компанії у тих чи інших правовідносинах.

«Якщо ви не захочете змінювати офшорного контрагента на іншу,

шоризацію у державному бюджеті вивільниться ресурс, який доречно спрямувати на підтримку малого та середнього бізнесу, адже саме він є основою економіки будь-якої країни: «Своєю чергою стартап-

ПРИЙНЯТТЯ ЦИХ ДОКУМЕНТІВ ДОЗВОЛИТЬ ПОВЕРНУТИ В ДОХІДНУ ЧАСТИНУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ 68 МЛРД ГРН (ТАКУ СУМУ КОШТІВ КРАЇНА НЕДОТРИМАЛА ТОРІК ЧЕРЕЗ ВИКОРИСТАННЯ ОФШОРІВ)

не офшорну компанію, то через шість місяців змушені будете сплачувати офшорне мито», — пояснює Терехін.

Загалом документи передбачають внесення змін до 54 чинних законів, які регулюють так звані контрольовані операції між офшо-

компанії збільшать зайнятість населення і принесуть додаткові надходження до бюджету.

Окрім цього, голова «Батьківщини» впевнена, що профільному комітету Верховної Ради належить паралельно розпочати роботу з лібералізації податкової системи

в світі розпочався, по суті, хрестовий похід проти офшорів, ухилення від сплати податків, знекровлення національних бюджетів. І тому ми знайдемо в світі однодумців, щоб ці закони провести в Україні».

Вікторія ЧАЙКА

Публикация «Панамских документов» пролила свет на систему офшорных убежищ, и многие лидеры разных стран оказались в центре внимания из-за своей связи с этими схемами. Означает ли это конец офшорных налоговых убежищ? Дискуссия комментаторов The Financial Times.

Ванесса ХУЛДЕР:

При виде длинного списка обвинений по поводу налоговых убежищ их сторонники любят цитировать американского вора Вилли Саттона. Когда его спросили, почему он грабил банки, он ответил: «Потому что именно там лежат деньги».

Преступников всегда привлекали большие и малые финансовые центры. И, несмотря на значительный прогресс в соблюдении принципа прозрачности, они, без сомнения,

продолжат тянуться к этим центрам.

Но это не значит, что центры не служат и легальным целям. Инвесторы часто нуждаются в «нейтральных» структурах, не отягощенных дополнительными слоями налогообложения. И небольшие страны могут с легкостью состряпать нормы, поощряющие определенные виды деятельности. Глобальная борьба с уклонением от уплаты налогов пресечет некоторые виды этой деятельности, но другие наверняка сохранятся.

Самая проблематичная сторона дела — конфиденциальность, позволяющая укрывать счета, в том числе в таких крупных странах, как США, и в таких небольших убежищах, как Панама. Конфиденциальность помогает обеспечивать безопасность людей из нестабильных стран, защищая их от похищения и вымогательства со стороны враждебных режимов. Но эта же конфиденциальность служит и для укрытия неправомерно нажитых капиталов правящего класса.

Мартин САНДБУ:

К сожалению, солнце едва только начинает освещать эти офшоры. Требуется намного больше прозрачности, и чем более осведомленным будет общество, тем больше шансов исправить правила.

Полезно обратить внимание на то, как сильно изменилась среда, в которой действовали сомнительные финансовые транзакции в течение последних десяти лет. В отличие от

Закатилось ли солнце НАД ОФШОРАМИ?

США, которые первыми приняли в 1970-х годах закон о борьбе с коррупцией за рубежом (Foreign Corrupt Practices Act), многие государства

«Панамские документы» показали, как много еще не знает общество о том, что могут делать богатые — законно и незаконно. Это

Нет никакого вреда в этом, если участники в итоге платят налоги в своих странах как положено. В любом случае, в мире свободного передвижения капитала трудно помешать людям переводить деньги в другие страны, чтобы воспользоваться более выгодными налоговыми условиями.

Главная задача в том, чтобы злодеи и проходимцы не взяли эту схему на вооружение. Первым делом следует убрать конфиденциальность. Компании, работающие в странах офшорной зоны, обязаны быть полностью прозрачными и открытыми. Развитый мир должен сделать это необходимым условием доступа этих стран к мировым финансовым центрам. Схватите их за банки, и вы подчините их сердца и умы.

ПОКА ПОЛИТИКИ И СИЛЬНЫЕ МИРА СЕГО ПРОДОЛЖАЮТ ГРАБИТЬ СВОИ СТРАНЫ, БУДЕТ СУЩЕСТВОВАТЬ СПРОС НА ТАЙНЫЕ, ТЕНЕВЫЕ МЕСТА, ГДЕ ОНИ МОГЛИ БЫ СПРЯТАТЬ ДОБЫЧУ

позволяли своим гражданам подкупать иностранных чиновников вплоть до 2000-х годов.

Сегодня такой практики больше нет. Под эгидой Организации экономического сотрудничества и развития (OECD) государства обмениваются информацией для поимки тех,

хорошая вежа на еще очень долгом пути.

Джонатан ФОРД:

До тех пор, пока политики и сильные мира сего будут продолжать грабить свои страны, останется спрос

«ПАНАМСКИЕ ДОКУМЕНТЫ» ПОКАЗАЛИ, КАК МНОГО ЕЩЕ НЕ ЗНАЕТ ОБЩЕСТВО О ТОМ, ЧТО МОГУТ ДЕЛАТЬ БОГАТЫЕ, ЗАКОННО И НЕЗАКОННО

кто уклоняется от уплаты налогов. Европейский союз требует от своих членов создавать центральные реестры бенефициаров компаний, и некоторые страны сделали эти реестры открытыми.

США и ЕС приняли правила, требующие от нефтяных, газовых и других компаний сообщать, сколько они заплатили правительству каждой страны, в которой работают. И многие правительства пытаются придумать способ помешать транснациональным корпорациям уводить прибыль в государства с низкими налогами.

У этих инициатив есть два общих момента. Во-первых, это политика, направленная на создание более честной налоговой системы, которая сегодня как минимум необъективна.

на тайные, теневые места, где они могли бы спрятать добычу. То же самое касается и простых укрывателей средств от налогов.

Но это вовсе не значит, что все, кто вкладывает деньги в страны с

низкими налогами, являются злодеями. Инвестиционные фонды собирают участников из разных стран, чтобы инвестировать, скажем, в раз-

Остается вопрос отдельных лиц. Закон и практика справедливо дают людям конфиденциальность в их налоговых делах. Это нормально, пока налоговый рай остается настоящим прозрачным и поддер-

САМАЯ ПРОБЛЕМАТИЧНАЯ СТОРОНА ДЕЛА — КОНФИДЕНЦИАЛЬНОСТЬ, ПОЗВОЛЯЮЩАЯ УКРЫВАТЬ СЧЕТА, В ТОМ ЧИСЛЕ В ТАКИХ КРУПНЫХ СТРАНАХ, КАК США, И В ТАКИХ НЕБОЛЬШИХ УБЕЖИЩАХ, КАК ПАНАМА

живает должный уровень открытости. Сотрудник налогового управления не должен отправляться в далекое опасное путешествие, чтобы выяснить, есть ли у имярека счет на Британских Виргинских островах.

Многое зависит от того, можно ли обезопасить открытое фискальное сообщение. Если нельзя, то всегда останется «ядерная возможность»: поместить деньги в офшоре, а затем выносятся на всеобщее обозрение.

Джил УИЛКС:

Я считаю этически неприемлемым требовать отмены конфиденциально-

сти только в случае уклонения от налогов в офшорных зонах. Мы живем не в мире Шредингера, где состояние предмета меняется в результате наблюдения. И журналисты должны делать свою работу и поднимать волну — будь то из-за миллионов, скрытых от налогов, или из-за 88 пробок для ванной, указанных в расходах некоторых парламентариев.

Дело не в сумме, а в лицемерии. Представители высших слоев общества, спортсмены, знаменитости и диктаторы используют грязные трюки в своих целях. Проблема в нежелании правительства тратить усилия на решение этого вопроса, если суммы, скрытые отдельными людьми от налогов, невелики по сравнению с государственной казной.

Все зависит от того, как общество будет реагировать на это лицемерие и насколько готово мириться с ним.

Если бы закрыть офшоры было легко и недорого, это давно было бы сделано. Я помню громкие призывы решить эту проблему на саммите G-20 в 2009 году, и хотя были приняты некоторые меры, до конца еще очень далеко.

В то же время пропагандируемая журналистами вера в эффективность прозрачности — вещь ценная, но ее могущество переоценено. Возможно, публикации о расходах парламентариев и помогли положить конец наиболее вопиющим случаям, но депутаты работают в другой сфере, и их можно пристыдить. Более удачный пример касается зарплаты управляющих, на которые распространяется принцип прозрачности. Зарплата директора растворяется в ежегодном отчете и без того крупном. Вам часто проще найти, как и почему заплатили определенную сумму вице-президенту по финансовым вопросам, чем выяснить общий состав расходов компании с ограниченной ответственностью открытого типа. Некоторые детали позорны и не поддаются оправданию.

Однако иногда прозрачность мало что дает. Я помню, как однажды коалиционное правительство Великобритании собралось, чтобы обсудить, следует ли обязать банки опубликовать подробнейшие данные о зарплатах высших управляющих. Премьер-министр нетерпеливо спросил:

«И что потом? Ну, узнаем мы все это, и дальше что?» Никто не нашел убедительного ответа.

Перемены произойдут только в случае возникновения общественной реакции, достаточной для изменения расклада голосов и смены правительства. Панамский скандал вызвал много возмущения, но мы в Великобритании знаем, какое слабое электоральное выражение находит такое возмущение. Я ожидаю, что западные правительства в широком смысле будут нагло отрицать значимость данного скандала.

The Financial Times
(публикуется с сокращениями)

Наука вышла под Раду

Украинская власть из года в год демонстрирует, что государству наука не нужна. Эксперименты над учеными проводились и ранее, но всему есть предел. В госбюджете-2016 на науку заложено средств даже меньше, чем в африканских странах. Это заставило сотрудников НАНУ и отраслевых научных учреждений выйти под стены ВР.

Ученые потребовали выполнения закона Украины «О научной и научно-технической деятельности», согласно которому финансирование науки должно составлять 1,7% от ВВП. В действующем госбюджете на 2016 год запланировано только 0,2% от ВВП. Из-за этого невозможно обеспечить достойную оплату труда молодым ученым и приходится останавливать научные программы.

«Когда наука выходит на площади — это последняя капля! Это случается, когда уже невозможно терпеть! Потому что во все другие времена наука, являющаяся главной движущей силой общества, хочет идти вперед. Если вы здесь, значит, общество или стоит, или деградирует», — отметила лидер «Батьківщини» Юлия Тимошенко в ходе встречи с учеными.

Политик уверена, что деньги для финансирования науки можно найти даже без принятия специальных законов, и пообещала «показать власти источники наполнения статьи расходов на науку».

Предложения перераспределения государственных средств фракция «Батьківщини» в ВР оформит в виде изменений в Государственный бюджет.

«Мы попытаемся объединить вокруг этого вопроса оппозиционные силы парламента и сделать все, чтобы вас принял премьер-министр с профильными министрами», — сказала политик.

В то же время заместитель председателя комитета ВР по вопросам науки и образования Иван Кириленко («Батьківщина») с парламентской трибуны озвучил условия педагогов и ученых, в частности внесение изменений в госбюджет. Он призвал руководство Верховной Рады и правительства принять митингующих.

Ученые потребовали от властей решить проблему дофинансирования науки в течение двух недель. В противном случае им снова придется выйти под стены парламента.

Ангелина СПИТАЕВА

Ректор «в законе»

Одним из ключевых пунктов реформы высшего образования в Украине является финансовая автономность и академическая независимость вузов. Университеты и академии действительно получили больше свобод, но их действия регламентируются законом «О высшем образовании» и другими нормативными документами МОН, выполнение которых является обязательным для всех. Но в некоторых храмах науки ректоры считают, что закон — это они. От этого страдают как педагоги, так и студенты.

В Киевском национальном университете технологий и дизайна (КНУТД) ситуация с ректором накалилась до предела, и преподаватели написали коллективное обращение к министру образования. Они просят срочного вмешательства, чтобы вернуть работу вуза в правовое поле, так как в действиях ректора были зафиксированы неоднократные нарушения образовательного процесса и трудового законодательства.

ЭНЕРГОЭФФЕКТИВНОСТЬ ПО-УНИВЕРСИТЕТСКИ

Ректор КНУТД Иван Грищенко последние несколько лет активно выступает на поприще энергоэффективности вуза: участвовал в конференциях и даже получил диплом от председателя Государственного агентства по энергоэффективности и энергосбережению Украины. Но это парадная сторона медали. Реальное же энергосбережение КНУТД наглядно отображается в отзывах на форумах, многочисленных жалобах студентов и их родителей.

«В холодный период отопление вообще не включают и студентов отправляют на вынужденные каникулы с ноября по март. Это дистанционное обучение в модульной среде учащиеся оплачивают полностью. Больше всего страдают студенты факультета дизайна», — написала пользователь Diana в марте 2016 года.

Пользователь Александра отмечает: «Парадоксальна тема, яку видатний університет чомусь вважає гордістю, — це енергозбереження. Плекають екологію за рахунок зимових канікул тривалістю у три місяці. Якщо навчання платне, то крайть серце факт, що ви заплатили 16 тисяч/рік, а з них на 6 тисяч насиділися вдома. Дистанційне навчання — так це тут називають!».

«Благодаря» таким методам университет действительно экономит на отоплении и освещении. Преподавателям же остается лишь замерзнуть, ведь в аудиториях температура воздуха составляет от 5 до 14 градусов. Да и студентам не легче: экономия энергоресурсов чревата для них уплотнениями учебного графика, ведь программу нужно нагонять.

Однако это всего лишь надводная часть айсберга.

ЛЮБИ СЕБЯ, ЧИХАЙ НА ВСЕХ

В конце 2015 — начале 2016 года в вузе происходила плановая проверка Государственной финансовой инспекции Украины. По ее результатам составлен акт, в котором указан перечень значительных нарушений (в том числе и финансовых) в КНУТД. В частности, специалисты ФГИУ заинтересовались вопросами

учебной нагрузки Грищенко И.М. в должности профессора кафедры и получения им надбавок за работу. Позже пояснения по этому вопросу потребовал от ректора и тогдашний министр образования Сергей Квит.

Дело в том, что Иван Грищенко по совместительству работает профессором кафедры экономической кибернетики и маркетинга. Эта должность предполагает определенную нагрузку: работу с аспирантами, проверку рефератов и рецензирование дипломных работ. Данные позиции и были прописаны в его индивидуальном плане. Однако, по словам сотрудников, рефераты на проверку студенты ему, естественно, не носят, да и большинство аспирантов из ректорского списка уже окончили свое обучение.

Впрочем, это не помешало господину ректору, исходя из собственного же приказа о том, что работа с аспирантами оплачивается почасово и является дополнительной, скромно определить себе надбавку до 150% от ставки.

Не забывая о себе, ректор держит научно-педагогический персонал в черном теле. В 2013 году был введен в действие ряд его приказов (№120 от 01.04.2013 и №350 от 22.10.2013), определенные пункты которых полностью нарушают приказ Минобразования №450 от 07.08.2002. В результате этими документами, а также устными распоряжениями были исключены из преподавательской нагрузки следующие виды деятельности: текущие консультации, проверка контрольных заданий, занятость в приемных экзаменационных комиссиях и работа с малочисленными группами. По словам сотрудников, реальная нагрузка многих преподавателей была увеличена до 1200–1400 часов в год, а по некоторым кафедрам — до 2000 часов в год. И это при том, что в течение двух лет 200 штатных единиц в вузе, утвержденных МОН, были не распределены, то есть, оставались вакантными.

ЗАПУГАТЬ И УВОЛИТЬ

Естественно, коллектив не мог молчать. Однако, как оказалось, критику ректор не воспринимает, а ответственность за свои нарушения старается переложить на плечи других.

К нему попал список преподавателей, подписавших коллективное обращение к министру образования. И в отношении них начались давление и запугивание. Вначале были выговоры по надуманным поводам и лишение надбавок. Так, проректор, получившая такой выговор, на данный момент оспаривает его в суде.

Вслед за выговорами последовали более жесткие меры. К примеру, с одной заведующей кафедрой был досрочно расторгнут контракт,

подписанный на пять лет (женщина является единственным кормильцем ребенка-инвалида). Но взамен ректор подписал с ней контракт на должность доцента (без конкурса, без процедуры избрания), тем самым вынудив пойти на понижение. Таким образом заведующая кафедрой превратилась в доцента.

А проректор по учебному процессу была уволена якобы за нарушение контракта в то время, когда она болела.

Довершило «композицию» заявление господина Грищенко, озвученное им на заседании ректората 18 апреля. Он сообщил, что конкурс на должности научно-педагогических кадров не будет объявлен (без каких-либо обоснований подобного решения).

Согласно ст. 55 п.п. 11, 12 Закона «О высшем образовании», замещение вакантных должностей должно осуществляться после конкурсного отбора, порядок проведения которого утверждается ученым советом. Трудовые же договоры могут заключаться в отдельных случаях, если невозможно обеспечить образовательный процесс штатными сотрудниками.

Такое решение ректора вызывает удивление, так как он прекрасно знал, что летом у 170 сотрудников (почти половины педагогического состава) оканчивается срок трудового договора. И на данный момент, рассылая им уведомления о возможном увольнении по окончании срока действия договора, ректор не предлагает сотрудникам продлить его. Хотя у него есть законодательное право уведомить о продлении договора за два месяца до его окончания. Определенность положения позволит сотруднику либо вздохнуть спокойно и знать, что у него точно есть работа, либо искать новую, принимая участие в конкурсах. Если же ректор заявит сотрудникам об увольнении в последний день, они гарантированно не смогут найти себе работу, так как к тому моменту во всех вузах будет полностью составлено штатное расписание.

По словам сотрудников университета, в Министерстве образования факты, изложенные коллективом, проверили и подтвердили их правдивость. Более того, новый министр, еще будучи главой профильного комитета ВР, также знала о сложившейся в КНУТД ситуации. Министр Квит успел лишь затребовать от ректора пояснений в письменной форме по 12 пунктам нарушений, которые тот в указанный срок и предоставил. Но дальше дать ход делу не успели. Поэтому преподаватели вуза обратились к Лилии Гриневич, ведь без ее вмешательства этот гордый узел разорвать не удастся.

P.S. «Вечерние Вести» попытались связаться с Иваном Грищенко и попросить его прокомментировать ситуацию. Ректора на месте не оказалось, а секретарь пообещала, что он нам обязательно перезвонит. Но на момент сдачи номера телефонного звонка мы так и не дождалась. Поэтому «ВВ» готовы предоставить Ивану Грищенко место в следующем номере для изложения своей позиции с документальными подтверждениями.

Антонина МИРОШНИЧЕНКО

(Закінчення. Початок на стор. 1)

Ще одна проблема Чорнобильської зони — будівництво могильників. Нині ядерні відходи з трьох атомних станцій — Рівненської, Південноукраїнської та Хмельницької — відправляють на переробку до Росії. (Запорізька АЕС має пристанційне сховище, яке введене в експлуатацію 2001 року.) Однак через якийсь час, згідно з контрактом, ці ядерні відходи мають повернутися до України. Тож про будівництво в Чорнобильській зоні відчуження централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива говорять давно.

У 2012 році президент Янукович підписав закон, згідно з яким під цілі мали виділити 45 га землі у Чорнобильських лісах в 70 км від Києва. Тендер на будівництво «могильника» виграла одна з американських компаній. Як заявили в Національній енергогенеруючій компанії «Енергоатом», сховище планують ввести в експлуатацію у 2018 році.

Також неподалік ЧАЕС нині споруджують так зване «сухе» сховище для вивантаження ядерного палива з трьох зупинених реакторів станції (використовується технологія «сухого» зберігання ядерних відходів).

Окрім того, в Чорнобильській зоні залишилися не перепхованими радіоактивні відходи, які після катастрофи намагалися знешкодити в авральному порядку, наприклад просто присипали ґрунтом. Роботи багато, проте коштів на це немає. Поки Чорнобильська електростанція виробляла електроенергію, вона перебувала на балансі «Енергоатома». Після зупинки ЧАЕС її «повісили» на шию держави, а атомна галузь вмила руки, — зазначає Юрій Урбанський.

Варто зауважити, що в більшості країн відходи атомної енергетики зберігаються на окремих територіях. Наприклад, Франція звозить ядерне сміття на острови Тихого океану, США — у пустелю Невада, в Швеції для цього копають шахти на глибині 2 км у вічних льодовиках, Росія зберігає радіоактивні відходи в Сибіру.

В Україні ж, яка 30 років тому найбільше постраждала від Чорнобильської катастрофи, до заходів безпеки при розміщенні таких укріплень ставляться значно легковажніше. Будуючи їх менше ніж за 100 кілометрів від густонаселеного району, чиновники тим самим фак-

Чорний біль України

тично підкладають чергову міну сповільненої дії під життя і здоров'я нинішнього і майбутнього поколінь українців. Адже вчені не можуть спрогнозувати, як поводитиметься ядерне паливо по якомусь часі, зазначаючи, що воно може зберігатися у спеціальних контейнерах не більше як 50 років. А що буде через 100 або 200 років? Який спадок ми залишаємо?

Окрім того, 100% гарантію запобігання вибуху чи витікання радіації

могильників можуть призвести до ще одного «Чорнобиля».

Що вже казати про ситуацію, коли катастрофа може статися ще на етапі перевезення ядерних залишків. Так, нам лише дивом вдалося уникнути екологічного лиха у 2007 році, коли у Львівській області перевернулося 15 цистерн із токсичним жовтим фосфором. До того ж чи не з'явиться в українського керівництва спокуса відкрити сховище під Києвом для ядерного

відника передбачає величезні господарські масиви, що в результаті може обернутися дерібаном земель у Київській області».

«Території, яким насправді варто надати статус заповідника, часто мають власників, яких просто не хочуть турбувати», — додає Юрій Урбанський.

Останнім часом можна почути, що, мовляв, період напіврозпаду ізотопів цезія-137, стронція-90 становить 30 років, тож Чорнобиль-

рін, забруднення трансураними елементами в Чорнобилі в 11 разів перевищує допустимий рівень, а у 30-кілометровій зоні спостерігається «плямиста» забрудненість, вища за норму в 5–10 разів. За результатами дослідження продуктів, які вирощують самосели в Чорнобильській зоні, вміст радіонуклідів у картоплі перевищує норму в 8 разів по цезію і в 20 по стронцію. В інших овочах — в 6 разів по цезію та в 140 по стронцію, у фруктах — у 2 рази по цезію і 18 разів по стронцію, у грибах — у 1000 разів по цезію і у 80 по стронцію, у м'ясі диких тварин — у 220 разів по цезію і у 15 разів по стронцію.

У нас також гостро стоїть питання соціального захисту людей, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, а також ліквідаторів її наслідків. Так, у березні Верховна Рада ухвалила закон №2094, який повертає чорнобильцям частину раніше скасованих пільг. Цей документ, зокрема, відновлював четверту категорію зони радіаційного забруднення, повертав право першочергового безоплатного надання санаторно-курортного лікування чорнобильцям, надавав пільги неповнолітнім дітям або дружині померлого ліквідатора.

Однак на цей документ наклав вето президент України, а 20 квітня

У БЕРЕЗНІ ВЕРХОВНА РАДА УХВАЛИЛА ЗАКОН №2094, ЯКИЙ ПОВЕРТАВ ЧОРНОБИЛЬЦЯМ ЧАСТИНУ РАНІШЕ СКАСОВАНИХ ПІЛЬГ. ОДНАК НА ЦЕЙ ДОКУМЕНТ НАКЛАВ ВЕТО ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ, А 20 КВІТНЯ ПАРЛАМЕНТ ПРОВАЛИВ ГОЛОСУВАННЯ ЩОДО ПОДОЛАННЯ ПРЕЗИДЕНТСЬКОГО ТАБУ

з таких укріплень ніхто не дає. На дачу екологи зазначають, що Чорнобильська зона є сейсмічно небезпечною, у цьому районі мають місце підземні поштовхи, які своєю чергою також руйнуватимуть могильник. Згадати хоча б Каштимську аварію, що сталася 1957 року в Челябінській області, коли на хімічному заводі відбувся вибух на одному зі сховищ для ядерного сміття. В результаті була забруднена територія площею 23 тисячі квадратних кілометрів, постраждали сотні населених пунктів, наслідки ліквідували тисячі людей, які отримали дозу опромінення з усіма трагічними для здоров'я проявами. Отже, ніхто не виключає, що вибухи на ядерних

сміття з інших країн? Бо в Європі не хочуть зайвий раз піддавати небезпеці власних громадян, їм простіше заплатити іншим державам.

На фоні цього Мінекології ініціювало створення до кінця року на території зони відчуження біосферного заповідника. Це, за заявами чиновників, має сприяти збереженню екосистеми Полісся, відновленню забруднених радіонуклідами територій.

«У відомстві чомусь вирішили, що цей заповідник не повинен підпорядковуватися Держагенції з лісового господарства, — зазначає директор Київського еколого-культурного центру Володимир Борейко. — Окрім того, запропонований варіант запо-

ська зона відчуження вже є менш небезпечною. Однак вчені застерігають, що це не так.

«У природному ландшафті і на об'єктах інфраструктури в зоні знаходяться радіоактивні елементи. Це пасивна небезпека, яка може стати активною, — розповів «ВВ» Володимир Борейко. — Наприклад, коли горять радіаційні ліси, вгору піднімається отруйна хмара, яка складається з продуктів горіння та радіоактивних речовин. Цю хмару вітром несе до нас, і ми дихаємо радіонуклідами.

Окрім того, коли влітку зневоднюються річки, піднімається радіоактивний мул, який люди іноді збирають для добрив.

Із зони почали вивозити деревину, глинозем, пісок, металобрухт. Із продуктів харчування найчастіше продають ягоди, в Прип'яті виллюють величезних сомів.

Дія радіонуклідів на організм людини може призвести до зараження крові або виникнення ракових захворювань. Процес впливу радіації може бути тривалим і відобразитись на генному рівні через кілька поколінь».

Як розповів представник «Атомпрофсоюзу» Микола Тете-

парламент провалив голосування щодо подолання президентського табу.

Окрім того, в зв'язку з прийняттям держбюджету на 2016 рік для працівників зони відчуження скасували доплати за роботу на забруднених територіях. І хоча закон про відновлення цих виплат був ухвалений, у бюджеті кошти на це поки не виділені.

Про цинізм чиновників свідчить хоча б той факт, що поліклініка, яка в Чорнобилі обслуговує 12 тисяч співробітників зони відчуження, залишилася без фінансування. Така ситуація склалася через те, що в рамках реформи децентралізації медчастину передали з підпорядкування Міністерства охорони здоров'я до Іванківської місцевої влади, після чого гроші на її утримання взагалі перестали виділятися.

Тож попри те, що 2016 рік в Україні проголошено роком вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і пам'яті жертв Чорнобильської катастрофи, чимало заяв носять лише декларативний характер.

Кіра ВІНОГРАДОВА

Свет мой, зеркальце, молчи...

СКАЗОЧНАЯ САНТА-БАРБАРА

Этот фильм на самом деле уникален, потому как одновременно является и приквелом, и сиквелом к картине «Белоснежка и охотник». Впрочем, это только пугает зрителя. Но обо всем по порядку.

Итак, действие разворачивается за несколько лет до того, как была свергнута злая королева Равенна (Шарлиз Терон). Убив очередного короля, она начинает единолично править королевством. Всегда рядом с Равенной находится ее любимая сестра Фрейя (Эмили Блант), которая не обладает магическими способностями, но абсолютно не страдает по этому поводу.

Все бы хорошо, но только злую правительницу очень гложет тот факт, что ее близкая родственница влюбилась. По праву старшей сестры Равенна

Далее проходит семь лет, и действие разворачивается уже после победы Белоснежки над Равенной. Злая королева оставила в наследие новой правительнице свое волшебное зеркало. Однако оно буквально сводит с ума Белоснежку. Посему магический аксессуар отправляют в отдаленный храм, но по дороге его похищают. Теперь Эрик с компанией гномов должен найти его. Потому что если зеркало попадет в руки Снежной королевы, это обернется настоящей катастрофой.

Далее будет много квестов, драк... А еще — ожидаемых поворотов сюжета. Ну и, конечно, мы узнаем, что возлюбленная Эрика на самом деле жива. Также оживет и Равенна... В общем, настоящая фэнтезийная мыльная опера. Разве что амнезией тут никто не страдает.

шому счету, актриса не пыталась создать свой собственный образ, а лишь копировала принцессу Эльзу из анимации «Холодное сердце». Было в ней что-то и от королевы Джадис из «Хроник Нарнии», которую на экране воплотила Тильда Суинтон.

К слову, Эмили Блант в последнее время не очень везет с ролями. вспомните хотя бы ее работу в картине «Сикарио». Так что за этот фильм ей можно поставить зачет, но только авансом.

Особенно интересно было, как же справится с ролью охотницы Сары Джессика Честейн. Эта актриса очень многогранная, но на деле мы получили абсолютно скучную эдакую рыжеволосую Ксену. Понять ее поступки очень сложно. Впрочем, это и не нужно. Нет в ней ни внутренней силы, ни харизмы. Также ей совер-

В 2012 году на большие экраны вышла лента «Белоснежка и охотник» с Кристен Стюарт, Крисом Хемсвортом и Шарлиз Терон в главных ролях. Этот готический пересказ популярной сказки не слишком воодушевил зрителей, однако сумел собрать неплохую кассу. Как это ни странно, но так случается. В общем, продюсеры решили, что продолжение снимать нужно. Идей-то новых нет, а тут зацепка неплохая. Так и появилась лента «Охотник и Снежная королева».

дебютом Седрика Николая-Трояна. Напомним, что француз занимался визуальными эффектами в «Белоснежке и охотнике» Руперта Сандерса и был номинирован за свою работу на премию «Оскар».

Изначально режиссерское кресло планировалось отдать Сандерсу, но из-за скандала, возникшего из-за Кристен Стюарт, он был отстранен студией от производства.

Рассматривались и другие кандидаты: Фрэнк Дарабонт (известен своими экранизациями романов Стивена Кинга), Гэвин О'Коннор («Джейн берет ружье») и Андрес Мускетти («Мама»). Но выбор почему-то пал именно на Николая-Трояна. Видимо, продюсеры Universal Pictures решили взрастить собственного режиссера, вот только это у них не получилось. Посему зрители с первых кадров почувствуют, что для постановщика краски гораздо важнее драмы.

Правда, это кино даже спецэффекты не спасают. Да и кого удивит в наше время компьютерными штучками, тем более в жанре фэнтези? вспомните, к примеру, кинотрилогию «Хоббит» и не рассчитывайте, что здесь будет хоть что-то подобное. Не тот уровень!

Но на самом деле самое слабое место фильма — сценарий, который написали Крейг Мазин, Эван Спилотопулос и Ивэн Догерти. Им не удалось создать уникальную вселенную. Сюжет был невероятно предсказуем: не нужно быть Шерлоком Холмсом, чтобы понять, чем все закончится. Да и несостыковки в ленте хватает. К примеру, совершенно непонятно, куда исчез брат Равенны, которому в первом фильме было уделено много времени.

Драма у сценаристов получилась какая-то низкосортная. Им не удалось даже раскрыть конфликт сестер. Шутки в сценарии не всегда уместные, почти марвеловские. Но это ведь не комикс, а трагичная сказка!

По большому счету, это абсолютно пустое кино, только обернутое в

ДОРОГИЕ НАШИ ЧИТАТЕЛИ!

В настоящее время оформить подписку на газету «Вечерние Вести» можно только через редакцию.

Оплатить подписку на газету «Вечерние Вести» вы можете в любом отделении государственного или коммерческого банка Украины по квитанции.

Если вы хотите получать газету со следующего месяца, вам необходимо оплатить подписку до 10 числа текущего месяца.

СТОИМОСТЬ РЕДАКЦИОННОЙ ПОДПИСКИ:

Язык	Индекс	Периодичность выхода	Стоимость подписки (1 месяц)
Рус	23115	Пн	10 грн
Укр	49450	Пн	10 грн

«Вечерние Вести» — газета для всех поколений!
Тел: (044) 359-04-54

Сума:	60
Платник:	Петренко Розаліна Юхимівна
Місце проживання:	м. Одеса, вул. Канатна, 38, кв. 42
Отримувач:	Назва: ТОВ «Елекшнмолл Україна» АТ «УкрСиббанк»
Код:	3 6 6 3 2 2 8 4
Розрахунковий рахунок:	2 6 0 0 7 4 9 3 7 9 8 2 0 0
МФО банку:	3 5 1 0 0 5
Призначення платежу:	Передплата газети «Вечерние Вести» інд.23115, 6 міс.

Шеф-редактор — Сергей ПАЛЕХА,
ответственный секретарь — Алексей СОКУР
Свидетельство о госрегистрации КВ №21058-10858 ПР от 14.11.2014 г.
Редакция: г. Киев, бул. Леси Украинки, 26

Пишите по адресу:
ООО «Структура ИТ», а/я 155, г. Киев, Украина, 04080
Учредитель и издатель: ООО «Структура ИТ»
Тел.: (044) 359-04-54
e-mail: gazetavv@i.ua
Газета отпечатана ООО «Мега-Полиграф» 04073 г. Киев, ул. Марка Вовчка, 12/14
Заказ № 0123456789
Тираж 87 089 экз.
Рекомендованная цена 2 грн 30 коп.
Подписной индекс: 23115
При использовании публикаций ссылка на газету «ВВ» обязательна.
Ответственность за содержание рекламных материалов несет рекламодатель.

ГЛАВНОЙ ЗВЕЗДОЙ КАРТИНЫ ЯВЛЯЕТСЯ КОНЕЧНО ЖЕ ШАРЛИЗ ТЕРОН. НО ЕЕ ПЕРСОНАЖ РАСКРЫЛИ НЕ ЛУЧШИМ ОБРАЗОМ: ОНА УЖЕ НЕ ТА ИЗЫСКАННАЯ ЗЛАЯ ВОЛШЕБНИЦА, ЧТО БЫЛА В «БЕЛОСНЕЖКЕ И ОХОТНИКЕ». НЫНЧЕ РАВЕННА БОЛЬШЕ ПОХОЖА НА БАНАЛЬНУЮ ИСТЕРИЧКУ, КОТОРАЯ ГОТОВА НА ВСЕ, ТОЛЬКО БЫ ЗАХВАТИТЬ МИР

принялась за нравоучения, рассказывая Фрейе о том, что ее возлюбленный уже обручен с другой, посему ничего хорошего из этого романа не выйдет. (Правда, складывается ощущение, что прежде всего ею движет не забота, а истинная женская зависть.)

Слова стали пророческими, а Фрейя родила дочь. Она уже почти смирилась с ролью матери-одиночки, но случается трагедия: ее возлюбленный убивает их дитя. Женщина буквально обезумела от горя и тут же открыла в себе магические способности. Теперь она может замораживать все на своем пути. Фрейя уезжает на север и организует свое личное царство. Как вы уже догадались, она становится той самой Снежной королевой.

В общем, новоиспеченная волшебница крадет со всей округи маленьких детей для того, чтобы воспитать себе настоящую армию верных охотников. Малышей учат боевым искусствам, обращению с холодным оружием, а также вбивают в голову главную «истину», гласящую, что любовь — это грех.

Проходят годы, охотники подрастают, и двое из них — Сара (Джессика Честейн) и Эрик (Крис Хемсворт) — влюбляются друг в друга. Они решаются бежать, однако Снежная королева узнает об их планах и жестоко мстит за непокорность. Сару убивают, а Эрика, избитого до полусмерти, выбрасывают в реку.

БЛЕКЛОЕ СОЗВЕЗДИЕ

Главной звездой этой картины является конечно же Шарлиз Терон. Собственно говоря, она и первый фильм буквально вытащила на себе. Вот только на этот раз зрителей малость обманули, потому как ее героине Равенне уделено слишком мало экранного времени: она появляется лишь в начале и в конце картины. Терон стала эдакой завлекалочкой, но вовсе не главной героиней.

Да и раскрыли ее персонаж не лучшим образом: она уже не та изысканная злая волшебница, что была в «Белоснежке и охотнике». Нынче

Равенна больше похожа на банальную истеричку, которая готова на все, только бы захватить мир.

Фрейя в исполнении Эмили Блант буквально блекла на фоне своей кинематографической сестры. Однако обиду, боль, горечь утраты и ярость смогла передать великолепно. Впрочем, как и раскаяние. Но, по боль-

шенно не удалось передать любовь к Эрику. Сара даже в самых страстных и мелодраматичных сценах остается холодной и неубедительной. Хотя не подыграть Хемсворту с его-то шармом ну просто невозможно. В свою очередь Крис вроде бы и старался, но казалось, что он потерялся в декорациях и спецэффектах. А может, ему самому было скучно?

В целом, второстепенные персонажи справились со своей работой намного лучше признанных звезд. К примеру, актриса Шеридан Смит, сыгравшая воинственную гномиху, была просто великолепна.

Вместе с тем просто замечательно, что в этом фильме отсутствовала

ЭМИЛИ БЛАНТ НЕ ПЫТАЛАСЬ СОЗДАТЬ СВОЙ СОБСТВЕННЫЙ ОБРАЗ, А ЛИШЬ КОПИРОВАЛА ПРИНЦЕССУ ЭЛЬЗУ ИЗ АНИМАЦИИ «ХОЛОДНОЕ СЕРДЦЕ». БЫЛО В НЕЙ ЧТО-ТО И ОТ КОРОЛЕВЫ ДЖАДИС ИЗ «ХРОНИК НАРНИИ»

Белоснежка, которую ранее сыграла Кристен Стюарт. Потому как актриса так и не смогла вырасти из роли Беллы в знаменитой сумеречной саге.

ПЕРВЫЙ БЛИН КОМОМ

Фильм «Охотник и Снежная королева» является режиссерским

невероятно красивую обертку. Эдакий нелепый микс сказок Ганса Христиана Андерсена и братьев Гримм. Остается надеяться, что создатели фильма больше не будут мучить зрителей и выдумывать еще одно продолжение.

Евгения ПРОРЫВАЙ